

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת נח

הגיליון השבועי לכל יהודי 928

ל' בתשרי התשס"ה
(15.10.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

"חגיגות החומש"

ביום שני, י' במרחשוון (25.10), יחלו בבית צעירי-חב"ד בכפר-חב"ד חגיגות החומש. בחגיגות ישתתפו בע"ה רבבות תלמידי כיתות ב מכל רחבי הארץ, לרגל תחילת לימוד החומש בבתי-הספר. הילדים ייהנו מחוויית 'הכנסת אורחים' ב'אוהלו של אברהם אבינו', יצפו בסופר סת"ם, יתנסו בכתיבה על קלף, יקרו בתערוכה ומרכז למידה של מוצרי סת"ם, יחזו ב'מסע מרתק בעקבות הבריאה', יועסקו בסדנה יצירתית, והעיקר — תכנית חווייתית מיוחדת בבית-הכנסת, שבשיאה יקוד עם ספר-התורה. כל ילד יקבל שני בתום האירוע. הביקורים בהרשמה מראש בלבד, טל' 03-9607588.

שבת עם חב"ד

תכנית מיוחדת של שבת עם חב"ד תתקיים בע"ה בשבת פרשת וירא י"ד-ט"ו במרחשוון (29-30 באוקטובר) במלון פרימה המלכים (סמוך לבית-הכנסת הגדול) בירושלים. מספר המקומות מוגבל וכל הקודם זוכה. לפרטים: צעירי-חב"ד טל' 03-9607588 שלוחה 154 (אפשר להשאיר הודעה).

קורס לרבנים

בית-דן רבני חב"ד יקיים יום-עיון לרבנים, ב"ז במרחשוון, בנושא עירובין, במלון עץ הזית בירושלים. ביום-העיון יישאו דברים רבנים מומחים בענייני עירוב ומדידה וכו'. רבנים המעוניינים להשתתף מתבקשים להודיר ולהירשם, בטל' 08-9493176.

מנגינת 'על המחיה'

רבנים מתקשים ללמוד את ברכת 'על המחיה' בעל-פה. הרב ארי שבט מצא פתרון פשוט, בדמות לחן קליל וקצבי. הקלטת והתקליטור מופצים במחיר מסובסד, טל' 02-9942205, וא' shvataz@barak-online.net.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניר-עזרא

כניסת השבת	4:31	4:46	4:36	4:49	4:48	5:57
צאת השבת	5:43	5:44	5:43	5:45	5:44	6:56

פקס: 03-9606169
אינטרנט: www.chabad.org.il
דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות נא לשמור על קדושת הגיליון

תרגילים עכשיו ו'אחרינו המבולי'

איך אפשר להביט בעיני המתיישבים, כאשר תובעים מהם להרוס את מפעל-חייהם ולעקור חבל-ארץ פורח, רק כחלק מתרגיל פוליטי שנועד לקנות שקט רגע?!

תמורה לעקירה. אבל איך אפשר להביט בעיני המתיישבים, כאשר מנסים להרוס את מפעל-חייהם, להחריב בתי-כנסת ובתי-עלמין ולעקור חבל-ארץ פורח רק כחלק מתרגיל פוליטי שנועד לקנות שקט רגע?!

הלא זה בלתי-נתפס. עד כאן באשר לציניות של התכנית. אבל גם כשבוחנים את הנחות-היסוד שעליהן היא מבוססת קל להיווכח שהן עומדות על כרעי-תרגולת. ואגב, אין זו הפעם הראשונה שראש-הממשלה הוגה תכניות מחוכמות, אבל שוכח שהן יכולות להתמוטט שבע פעמים במהלך הדרך. עיין ערך התכנית הרחבה והנועזת שעמדה מאחורי מלחמת שלום-הגליל.

ההנחה שוויתורים ונסיגות מעניקים לנו פסק-זמן והקלה בלחצים מצד העולם הופרכה פעמים רבות בעשרות השנים האחרונות. ההפך מזה קרה — כל כניעה ללחץ גררה מיד לחצים גדולים וחזקים יותר. זו תוצאה טבעית לחלוטין — העולם לוחץ במקום שהלחץ משיג את מטרתו. אם הוכח פעם אחת שלחצים גורמים לנו להיכנע ולסגת, הלחצים רק יגברו ויתעצמו.

מה שלא רואים משם

ראש-הממשלה סבור שעקירת גוש קטיף תאפשר לנו לשמור על גושי ההתיישבות ביהודה ובשומרון. למרבה הצער, המסקנה הפוכה לחלוטין. אם אפשר לעקור גושי התיישבות שלם (שבניגוד לתעמולה השקרית, אינו ממוקם בלב אוכלוסייה ערבית, אלא הוא גוש יהודי לכל דבר), מדוע יהיה שונה גורלם של גושי התיישבות האחרים? ואם ראש-ממשלה מהליכוד יכול להרוס יישובים ולעקור יהודים, הרי יש כאן מתן הכשר וגושפנקה לכל ראש-ממשלה אחר לעשות כדבר הזה, וביתר-שאת.

אכן, צודק ראש-הממשלה באמרתו ש"דברים שרואים מכאן לא רואים משם". כשמגיעים לכיסא ראש-הממשלה רואים יותר מדי את הטריקים והתרגילים ושוכחים מהי טובתו האמיתית של העם. אבל העם יודע מה טוב לו, והוא ייאבק, יזעק וינצח.

ל א בכל פעם מתאפשר לציבור להציץ אל תוך הקרביים של מערכת קבלת ההחלטות. בדרך-כלל מחזיקים הקברניטים את קלפיהם קרוב לחזה ומסתירים את השיקולים האמיתיים שלהם. מבחינה זו עשה יועצו הקרוב של ראש-הממשלה שירות חשוב לציבור כאשר פרש בהרחבה את המניעים שהולידו את תכנית ה'היתקנות'.

השירות הזה חשוב לא מפני שעכשיו אנחנו מבינים יותר את פשר ההחלטה האומללה הזאת. בדיוק להפך — אם עד עכשיו סברנו שאולי יש כאן דבר-מה עמוק ונסתר, עכשיו, כשנחשפה המחשבה שמאחורי היוזמה, היא מתגלית במלוא עליבותה ורפיסותה. ברור לנו עכשיו עד כמה עומדת התכנית המדינית הזאת על כרעי-תרגולת, עד כדי הרפתקנות ממשית.

משלמים בנכסי העתיד

יועצו של ראש-הממשלה עטף את דבריו במילים 'פות, אנחנו ננסח זאת במילים ישירות. ההיגיון שמאחורי התכנית אומר, שה'היתקנות' היא בעצם תרגיל מחוכם שנועד להדוף יוזמות מדיניות חדשות. כל עוד אנחנו עוסקים ב'היתקנות', לא יבוא העולם ביוזמות משלו, וכך יידחה התהליך המדיני הממשי. לתרגיל הזה יש מחיר — הריסת בתיהם של כעשרת-אלפים יהודים, עקירת עשרות יישובים פורחים, מתן רוח-גבית לטרור, אבל בתמורה יחזקו גושי התיישבות הגדולים ביהודה ושומרון.

מלבד הציניות המצמררת שבדברים — המשחק במפעל-חייהם של אלפי יהודים ובביטחון המדינה כחלק מתרגיל פוליטי-מדיני — אי-אפשר שלא להזדעזע מהקלות שבה משלמים בנכסי העתיד כדי לקנות מעט שקט זמני בהווה. אתם מכירים מדינה נוספת שהייתה מוכנה לבצע מהלכים כאלה רק כדי להרוויח קצת זמן?!

לו היו באים למתיישבי רצועת עזה ותובעים מהם להיעקר מבתים ומנחלתם כדי להביא שלום לדורות, היה אפשר להסכים או שלא להסכים, אבל לפחות הייתה להם תחושה שיש

ההגנה מפני 'מבול' הטרדות

דבר-מה, הוא יודע שקימו בכל רגע ורגע נובע מהקב"ה, ולכן הוא מוסיף לבקש את עזרתו וברכתו. אם הקב"ה לא יחדש את המאכל שלפניו בכל רגע ורגע מחדש, הוא יחזור להיות אין ואפס.

לא לשכוח את העיקר

הכרה זו מסייעת ליהודי לגבור על 'מבול' הטרדות. הוא יודע שלמציאות הגשמית של העולם אין שום קיום משל עצמה, וכי היא תלויה בכל רגע ורגע בחידוש המתמיד של מעשה בראשית. ממילא אין הוא מתרשם מטרדות העולם ואין הוא מניח להן להפריעו מעבודת ה' וממילוי תפקידו בעולם כפי רצונו של הקב"ה.

זו המשמעות הפנימית של הציווי "בא אל התיבה" – שיהודי יקיף את עצמו בתיבות התורה והתפילה, מתוך הנחה ברורה שהן העיקר ושאר כל העניינים אינם אלא אמצעים כדי לסייע לקדושה. כך נפטרים מה'מבול', הן מ'תהום רבה' והן מ'ארובות השמים', ועובדים את ה' בדרך של "בכל דרכיך דעהו".

(לקוטי שיחות כרך א, עמ' 6)

בלבד. אחר-כך באה הכרה זו לידי ביטוי בכל הפרטים: "פוקח עיוורים", "מלביש ערומים", "זוקף כפופים" וכו'.

לכאורה על מה הוא מברך? והלא כל הדברים הללו כבר נתונים לו. כשהוא מברך "מלביש ערומים", כבר יש לו בגד ללבוש. כשהוא מודה לקב"ה על שהוא "פוקח עיוורים", הלא הוא כבר רואה את העולם ועיניו פקוחות. אלא זהו ביטוי להכרה שחדרה בליבו, כי כל המציאות נוצרת ומתהווה בכל רגע ורגע מהקב"ה.

להוסיף ולבקש

בזוהר מסופר שרב ייסא סבא היה רגיל להתפלל לקב"ה שייתן לו את מזונו, גם בשעה שהמזון כבר היה ערוך ומוכן לפניו על השולחן, ולא היה אוכל קודם שהיה מבקש את המזון. ולכאורה מה מקום יש לבקש את המזון בשעה שהוא כבר כאן?

אלא זוהי הכרתו של יהודי, שהכול תלוי ברצונו של הקב"ה, "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית". גם כשיש ליהודי

הבעש"ט פירש פירוש נצחי לציווי שאמר הקב"ה לנח: "בא אל התיבה". על-פי פירושו של הבעש"ט, זו העצה האלוקית לכל מי שרוצה להינצל מ'מבול' הטרדות המציף את האדם – 'להיכנס' אל תוך ה'תיבה' – תיבות התורה והתפילה. כשיהודי מקיף את עצמו באותיות הקדושות של התורה והתפילה, הן מגינות עליו מפני 'מבול' הטרדות.

כיצד מעניקות תיבות התורה והתפילה הגנה מפני ה'מבול'? זאת אנו יכולים לראות בסדר-החיים של יהודי מדי יום ביומו. כאשר הוא קם בבוקר, ונדרש להגנה מפני הטרדות היומיות, הוא מקבל את הסיוע מהמילים הקדושות שבהן הוא פותח את יומו. הוא פותח באמירת "מודה אני לפניך... שהחזרת בי נשמת", ולאחר מכן הוא מברך את ברכת השחר ומודה לקב"ה על כל פרט ופרט.

הכול ביד ה'

בראש ובראשונה מודה יהודי לבורא העולם שחיות נשמתו היא אך ורק מהקב"ה. בכך נקבע היסוד שכל דבר נתון בידו של הקב"ה

מן המעייין

נושא השבוע: נח

אמרת השבוע

לא להתערב

בימים שרבי נפתלי מרופשיץ שהה אצל רבו, ה'חווה' מלובלין, אירע פעם אחת שהשתוללה סערה עזה, עד שאנשים לא יכלו לצאת מהבית אפילו לבית-הכנסת. ביקש רבי נפתלי מה'חווה' שירגיע את הרוח, אך ה'חווה' לא השיב על בקשתו. רבי נפתלי חזר שוב ושוב על בקשתו, וכאשר לא נענה אמר: "אם הרבי לא ירגיע את הרוח, ארגיע אותה בעצמי", וכך עשה.

כעבור כמה ימים הגיעו אל ה'חווה' פניות רבות לבקשת רחמים על התפרצות מגפות בעיירות הסמוכות. אמר ה'חווה' לתלמידו: "רואה אתה, לא תמיד כדאי להתערב במעשי ידי של הקב"ה. עכשיו מוטל עלינו לתקן את אשר קלקלת". ושני הצדיקים עשו מה שעשו, תיקנו את המעוות והביאו רפואה לחולים.

בעבודתו עם עצמו, אלא לדאוג ולעזור גם לזולתו.

(לקוטי שיחות)

צדיק לשמים ולבריות

נח זכה לתואר "איש צדיק", מפני שהיה צדיק לא רק כלפי הקב"ה, אלא אף כלפי הבריות: לא רק "את האלוקים התהלך נח", אלא גם "תמים היה בדורותיו".

(רבי יצחק מוולוז'ין)

הצטיינו בעצמם

"אלה תולדות נח", ללמדך שעיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים (רש"י). צדיק אינו מי שהוא בעל-יחוס, שאבותיו היו צדיקים, אלא מי שהוא-עצמו מצטיין במעשים טובים.

(דברי ישראל)

נוח לכול

"אלה תולדות נח נח". נוח לו ונוח לעולם; נוח לאבות ונוח לבנים; נוח לעליונים ונוח לתחתונים; נוח בעולם הזה ונוח לעולם הבא.

(מדרש רבה)

תמימות ושלמות

"אלה תולדות נח, נח איש צדיק תמים היה בדורותיו" (בראשית ו, ט). "צדיק" – צדקתו בקיום רצון השם יתברך הייתה בבחינת "תמים" – בתמימות ובשלמות, במשך כל היום, לא רק בשעה שלמד והתפלל, אלא גם בשעה שאכל ושתה.

(לקוטי שיחות)

בקשת רחמים

כשאמר הקב"ה לנח שיינצלו הוא ובניו מהמבול, לא ביקש רחמים על בני דורו ונאבדו מן העולם. לפיכך נקרא המבול על שמו, כפי שנאמר (ישעיה נד, ט) "כי מי נח זאת לי".

(זוהר)

אחריות לכני הדור

יש בדברים קל-וחומר: ומה נח, שהיה צדיק תמים, נקראים מי המבול על שמו, מאחר שלא התעסק עם אנשי דורו, על-אחת-כמה-וכמה לאחר מתן תורה, כאשר כל ישראל ערבים זה לזה, ודאי שחייב כל אחד ואחד שלא להסתפק

דרכי צדיקים

דרכו של הסבא משפולי הייתה שונה מדרכם של שאר חבריו, תלמידי המגיד ממזריטש. בשל הנהגתו הייחודית עורר עליו לא־אחת ביקורת של ממש אפילו בין חבריו. אף־על־פי־כן, רוב בני־החבורה הכירו בנפשו המיוחדת ובצדקותו הגדולה, והעלימו עין מן החריג והשונה. אחד מהם היה הצדיק רבי זאב־וולף מז'יטומיר.

זה היה יום חמישי בשבוע. לפתע נודע לרבי זאב־וולף כי הסבא משפולי שוהה באחת העיירות הסמוכות לז'יטומיר. הנה, הזדמנות־פז להזמינו לעירונו, כדי שיעשה עמנו את השבת, חשב לעצמו רבי זאב־וולף. לאחר ששיתף במחשבה זו כמה מתלמידיו יצא עמם אל העיירה הסמוכה — להזמין את ה'סבא'.

ההזמנה להתארח בשבת בז'יטומיר נדחתה על־ידי הסבא משפולי בנימוס. כשהוסיף רבי זאב־וולף להפציר, נימק הסבא את סירובו בטעם מוזר: "מכיר אני את דרךך בקודש וידוע אני כי נוהג אתה כמי שעיתותיו בידו. ודאי תמשוך את תפילתך, תאריך בסעודתך וכן הלאה — ואני אין דרכי בכך".

רבי זאב־וולף השתוקק מאוד לארח את ה'סבא'. לאחר הרחוק קל אמר: "מתחייב אני בזאת לקבל עליי בשבת זו כל הנהגה וכל דרישה של רבנו; ואף אם לא אבינה, לא אשאל ולא אפריע".

נסתתמו טענותיו של הסבא משפולי והסכים לשבות בז'יטומיר. עד־מהרה פשטה השמועה על בואו הצפוי של האורח, שרבי זאב־וולף בכבודו ובעצמו נסע להזמין — והשמחה בעיר הייתה רבה.

נהג רבי זאב־וולף לעבור בכל ליל שבת לפני התיבה. בשבת זו, אך פתח בתפילתו וכבר נשמעו מכיוון מקומו של ה'סבא' קריאות זירו. "נו, נו", דחק במארוחו פעם אחר פעם, כדי שימעיט בניגיתו ויודדו בתפילתו. תושבי ז'יטומיר — שלא היו בקיאים בהנהגת האורח ואף לא ידעו על הסיכום המוקדם בינו לבין רבם — הגיבו בתימהון מוחלט.

כדבר הזה אירע גם אחר־כך, בשעה שרבי זאב־וולף ערך שולחן בהשתתפות קהל רב. הוא, כמובן, הושיב לצידו את האורח החשוב וכיבדו מאוד. אך כאשר החל להאריך בדברים ובשירת זמירות, דחק בו אורחו לקצר את הסעודה, כאילו אצה לו הדרך.

בשלב הזה נהפך תימהונם של בני ז'יטומיר לתרעומת של ממש. הדבר

דאגה ליהודי שני

ידוע ההבדל שבין נח, אברהם ומשה רבנו בדבר הדאגה לזולת. אמנם נח מילא את ציווי ה' והוכיח את אנשי דורו, אבל לא התפלל בעבורם ולא עורר רחמים עליהם. אברהם ביקש רחמים על אנשי סדום בזכות הצדיקים, אולם כשהתברר לו שאין די צדיקים בעיר, הפסיק להתפלל. לעומת זאת, משה רבנו מסר נפשו למען רשעים, עובדי העגל, עד שאמר לקב"ה שאם לא יישא את חטאתם, הוא מבקש למחוק את שמו מהתורה.

מסירות־נפש זו היא העומדת כנס וכדוגמה למידת ההתמסרות הדרושה מצד יהודי בכלל וחסיד בפרט ליהודי שני. החסידות מראשיתה מבוססת על הצורך להפיץ את אורה בקרב עם־ישראל, ולמסור את הנפש כדי שעוד יהודי ידע איך עובדים את ה'.

מסופר, שאדמו"ר האמצעי תבע מחסידיו ותלמידיו לחזור בכל מקום דברי חסידות. אחד האברכים הצעירים, שהיה בעל כישרון דיבור והסברה יוצא מן הכלל, נכנס אליו וטען, כי כאשר הוא חוזר דברי חסידות לפני הקהל, מגיבים האנשים במחמאות ובדברי־שבח מרובים, שגורמים לו לחוש הרגשת ישות עצמית. אמר לו הרבי: "שיהיה ממך בצל, אבל חסידות עליך לחזור".

חיבור או חיסור

בעל חידושי הרי"ם אמר לחסידיו: "אם לא אפעל בכם כל־שהוא ביהדות, כמה גדולה תהיה הרחמנות עליי! וכמו שנאמר: 'ויירע למשה בעבורם'". מוסיף הרבי מלויבאוויטש (אגרות־קודש כרך ג, עמ' שכא): "ומעין זה הוא בכל אחד ואחת שיכול להשפיע על יהודי, לחזקו ביהדות או להביאו לפעולה בחיזוק היהדות: עליו לדעת, שהצלחתו היא אושרו".

"כ"ק אדמו"ר הרי"צ כותב לאחד מחסידיו (אגרות־קודש אדמו"ר הרי"צ כרך יג, עמ' תקיג): "מה שכתב ידידי אשר להיות מדבר ומשפיע הוא הפך טבעו, ושמח הוא כאשר יש מישהו אחר שילמוד וידבר ברבים — טבע זה בלתי־רצוי הוא, ויש להרחיקו בתכלית".

פעם אחת, בהתוועדות חסידית, פנה הרבי הרי"צ לחסיד נכבד, שעסק אז בכתיבת ספר חידושי תורה: "צריכים להקדיש כוחות ולמסור את הנפש שיהודי יתחיל להניח תפילין. לחבר חיבור — זה גם־כן עניין, אם־כי ספק אם זה חיבור או חיסור. אבל להשפיע על יהודי להניח תפילין — דבר זה פועל קרוב של נשמה לאלוקות וחיבור של הקב"ה עם הנשמה" (ספר השיחות תש"ב עמ' 86).

חובה לעשות טובה לזולת

"כ"ק אדמו"ר הרש"ב אמר (אגרות־קודש אדמו"ר הרי"צ כרך ד, עמ' תסה): "כשעושים טובה ליהודי בגשמיות, זה נקרא 'טובתו'. כשעושים טובה ליהודי ברוחניות, שתהיה בו חממות גדולה יותר לענייני יהדות, זה נקרא 'טובתו האמיתית'. שכן טובה זו משלימה את האמת שלמענה ירדה הנשמה לעולם הזה. זוהי טובה נצחית, לדורי־דורות".

אדמו"ר הרי"צ הכריז (אגרות־קודש שלו, כרך ב, עמ' תקלט): "כל מי שמייחד עצמו לעבודה עם הזולת, להרביץ תורה ביראת־שמים ולקרב לחינוך של חסידות — אחי הוא; הנני מקושר אתו בהתקשרות תמידית".

הרבי הרש"ב שאל פעם אחד מחסידיו, אם הוא לומד עם אנשי עירו שיעור בחסידות. ענה החסיד: "הם אינם מסוגלים להבין". ענה הרבי: "ואתה, האם אתה מבין?!". ועוד אמר: כמה גדולה הרחמנות על אדם שהוא חשוך בנים. אנו רואים כמה מאמצים הוא משקיע, לוקח את כל התרופות ועושה את כל הסגולות שבעולם, כדי ששמן השמים ירחמו עליו ויתברך בזרעא חיא וקיימא. "כן ויותר מכן הוא ברוחניות: כל חסיד, מבלי הבט על מצבו הפרטי, חייב להשתדל בכל כוחו לעשות טובה לזולתו, לקרב עוד יהודי לחסידות" (אגרות־קודש אדמו"ר הרי"צ כרך ג, עמ' תקעג).

ז'יטומיר תהו ותמהו, אלא גם רבי זאב־וולף עצמו התקשה לרדת לסוף דעת אורחו. אמנם הוא עמד בהתחייבותו ולא פצה פה, אך בתוכו־פנימה התקשה לעכל את הדברים.

עם צאת השבת הציע רבי זאב־וולף לאורחו לקבל קהל, וכן המליץ לבני־

היחיד שמנע אותם מלהחציף פניהם כלפי האורח ו'להעמידו במקומו' היה המוחזק שראו את רבם, רבי זאב־וולף, יושב בתחושת התבטלות עצומה כלפי האורח.

מהלך עניינים זה נמשך לאורך כל השבת. למען האמת, לא רק תושבי

עירו לעבור לפני הצדיק ולהתברך מפיו. ברגשות מעורבים נהגו בני־העיר כעצת רבם. זה אחר זה נכנסו פנימה ושטחו את מצוקותיהם ובעיותיהם לפני האורח.

גם כאן הייתה הנהגת הסבא משפולי מוזרה. תשובה אחת ויחידה הייתה מוכנה בפיו לכול — "ח"י רובל". "תן ח"י רובל וזכה בפרנסה טובה"; "הב ח"י רובל והתברך בבוז"; "ח"י רובל והשלום ישררו בביתכם..."

לפתע התפרץ אל תוך קהל הממתניים יהודי תושב העיר. "פיקוח־נפש!", קרא בסערת־נפש ונדחק היישר אל ראש התור. "רבי!", זעק כשנכנס פנימה, "בני־מחמדי מוטל גוסס והרופא אמר נואש; מתחנן אני לרבי כי יבוא עמי עתה לביתי ויברך את בני!".

"לפני הכול תן ח"י פעמים ח"י רובל", ענה לו הסבא בקול רגוע. "ואשר לבקשתך", הוסיף, "המתן כאן עד שאסיים לברך את כולם ואזי מוכן אני בחפץ־לב לבוא עמך לביתך..."

"אבל זה פיקוח־נפש! בכל דקה עלול בני לנפוח את נשמתו!", ניסה המסכן להעמיד את הסבא משפולי על חומרת המצב — ללא הועיל.

בניתיים נודע דבר המעשה לרבי זאב־וולף. עוד בטרם הסתיים התור החיש את פעמיו לבית הגוסס, ובתיאום עם בעלת־הבית הסתתר בתוך התנור, באותו חדר שבו שכב הנער. זה היה מוטל על המיטה ללא נייע, ולולא דברי הרופא כי עדיין נשמה באפו היה אפשר לחשוב כי כבר אינו בין החיים.

כעבור שעה הופיע הסבא משפולי. הוא ביקש מכולם לצאת מהחדר ולהותירו לבדו עם הנער. מכוון במקום מסתורו עקב רבי זאב־וולף במתח רב אחר כל תנועה של הסבא משפולי.

הסבא ניגש אל מיטת הנער ועמד לצידו ללא נייע. הוא הביט בו ושתי עיניו בערו כשני לפידי־אש. כך נמשך הדבר דקות אחדות. לפתע הניח הסבא את כף ידו הימנית על עינו ואז בבת־אחת פרץ בבכי נורא. שני זרמים עזים של דמעות החלו קולחים מעיניו.

הנער הראה אות חיים. בכיו של הסבא נמשך ותנועותיו של הגוסס תכפו. פתאום נראה היה כי כוחות חדשים ממלאים את הילד. תחילה הרים מעט את ראשו, אחר־כך הגביה את כל גופו עד שהתיישב על המיטה ומלמל בקול רפה — "אבא".

רגע לפני צאתו של הסבא משפולי מן החדר פלט בקול, שנשמע היטב גם לאוזני הנחבא בתנור — "כעת, בוודאי, תנוח גם דעתו של זאב־וולף..."

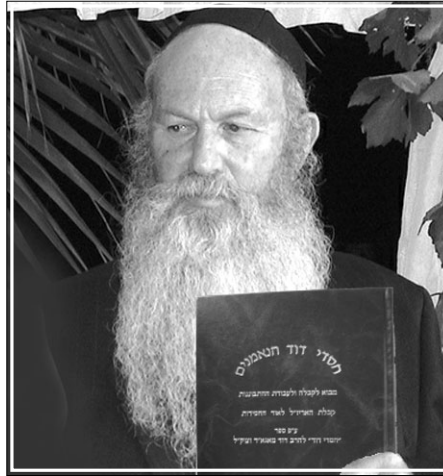
נציפייה לנאורה "אמר הקב"ה: בני נח צדיק היה, והייתי תופס בידו ומטייל עמו. אף אתם, שנקראתם צדיקים, שנאמר 'ועמך כולם צדיקים', לעתיד לבוא אף אני עתיד להיות מטייל עמכם, שנאמר 'והתהלכתי בתוכם'" (ילקוט שמעוני בראשית פרק יב)

תורת הנסתר נותנת טעם לחיים

עם הזמן נעשה ר' עמרם אחד מתלמידיו המובהקים של הרב יצחק גינזבורג. בשנים האחרונות הוא עסוק ראשון-ורובו בעריכת סדרת הספרים 'חסדי דוד הנאמנים' — ביאורי הרב גינזבורג לפירושו של הרב דוד מאגא"ר (מתלמידי הרש"ש) על כתבי האר"י ז"ל. "המטרה היא לעשות קצת 'סדר' בעולם המושגים המורכב והסבוך של תורת הנסתר, ולאפשר לכל נפש לגעת באוצרות הגנוזים בה", אומר ר' עמרם.

נבואת הזוהר

על הפסוק בפרשתנו "בשנת שש-מאות שנה... נבקעו כל מעיינות תהום רבה וארובות השמים נפתחו", אומר הזוהר (פרשת וירא) כי בשנת שש-מאות לאלף השישי ייפתחו שערי החכמה למעלה ומבועי החכמה למטה ויתקון העולם לקראת התעלותו באלף השביעי. ואכן, בתקופה זו החלו להתגלות סודות התורה (על-ידי גדולי החסידות), לצד פריצה גדולה בהתפתחות המדע והטכנולוגיה ("שערי החכמה למעלה" ו"מבועי החכמה למטה"). כעת אנו מצפים להמשך דברי הזוהר — תיקון העולם לקראת הגאולה.

ר' עמרם וספרו: לעשות סדר בעולם המושגים

לספרות חז"ל והוקסמתי ממנה. מצד אחד חשתי חסר בנפשי ומצד שני נוכחתי בחכמת התורה, אבל עדיין לא הצלחתי לעשות את החיבור. הדבר קרה בתהליך שנמשך שנים".

מערכת שלמה

אט-אט התחיל ר' עמרם ללכת לבית-כנסת, ללמוד קצת תורה ולאמץ לעצמו עוד ועוד מצוות. "אבל את התשובה באה-ידיעה קיבלתי כאשר נזדמנתי יום אחד לשיעור בתורת הנסתר. אז הבנתי שיהדות זה לא סתם אוסף של פעולות, אלא מערכת שלמה ובנויה לתלפיות, שמעניקה טעם חדש לחיים".

בשנים האחרונות אנו עדים להתפשטות חסרת-תקדים של לימוד תורת הנסתר. כמו כל דבר בעולם, גם למגמה זו יש ביטויים שליליים פה ושם, אך אי-אפשר שלא להתרשם מעצם קיומה, כמו מביטוייה החיוביים והחשובים. יותר ויותר יהודים, שבמשך שנים הגבילו את לימודם לחלק הנגלה של התורה, מגלים את צפונותיה. מרגש במיוחד לגלות כי רבים מקרב בעלי-התשובה מעידים כי שיבתם ליהדות החלה דווקא דרך לימוד תורת הנסתר ותורת החסידות.

כזה הוא גם סיפורו האישי של ר' עמרם לידא (60), מהיישוב מיתר שליך באר-שבע. מורשת העבר של משפחתו — מפוארת. אחד מאבות-המשפחה הוא הרב דוד מליאד, שהיה רבה הראשי של אמסטרדם. אבל מאז חלפו שנים רבות. הוריו, שעלו ארצה מפולין כחלוצים, זנחו את דרך התורה לטובת ייבוש ביצות בפתח-תקוה ובמקומות נוספים.

מסורת כפולקלור

ר' עמרם עצמו נולד וגדל בשכונת בורוכוב (לימים גבעתיים). "חונכתי באווירה שראתה במסורת פולקלור בלבד", הוא אומר. "כשעליתי לתורה בשבת ברהמצווה שלי, סירב בעלה של סבתי — חבר נלהב במפא"י — לחצות את מפתן בית-הכנסת ששכן מטרים אחדים מביתו". כשגדל נעשה מודד-שטח מוסמך — מקצוע שהוא מחזיק בו כבר קרוב לארבעים שנה. כיום הוא מנהל את מחוז הדרום ב'מרכז למיפוי ישראל' של משרד הבינוי.

תהליך החיפוש הרוחני שלו החל כשהיה בן שלושים וחמש, נשוי ואב לשניים. "בטבעי אני שוחר ידע ומנעוריי קראתי המון ספרים. כך נתוודעתי גם

קבוצת גפן -המבטחת המורשת של הציבור הדתי

ביטוח דירות

בתנאים ביוחדיים (כו השלופים)

וגם **ביטוח משכנתא הזול ביותר**

חסכון ענק של רבבה יותר לעומת הבנק. כל הטיפולים מול הבנק עלינו!

מאמינים בביטוח כהלכה

גפן 1800-39-33-39

חדש!

נשמה עם עצמה

סיפורם המרתק של בני-ישיבה, היוצאים למסע-רוחני בחיפוש דרך רוחנית בעבודת ה'. במהלך המסע הם מתלבטים בשאלות קשות ומגלים עולמות קסומים.

ספר מסעיר, מחדש ומעורר מחשבה מאת מנחם ברוד

הפצה: 'יודאיקה', 1-700-704120

פִּינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

הפצת מצוות בני-נוח

שאלה: יהודי שבא בקשרים עם גויים, האם יש עניין שישיפיע עליהם לקיים את שבע מצוות בני-נוח?

תשובה: כתב הרמב"ם: "צווה משה רבנו מפי הגבורה לכופ את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני-נוח". ציווי זה אינו קשור בבית-דין ולא בשלטון יהודי, ואין הכוונה לכפייה במונח הפשוט בלבד, אלא זו חובה על כל יחיד שיש בידו לשכנע בדרכי נועם את כל מי שאפשר לו מאומות-העולם לקיים את המצוות הללו.

בעבר לא עסקו בכך משום שבדורות קודמים הייתה טמונה בכך סכנה, בגלל תגובת הגויים על מה שהיה נתפס בעיניהם כפגיעה באמונתם; אולם בזמננו המצב הפוך, ודווקא פעילות זו מביאה להגדלת כבודם של ישראל לעיני העמים.

שבע המצוות הן: איסור עבודה-זרה (אלא אמונה באל אחד); שמירת כבוד הבורא; שמירת חיידאדם; איסור

ערויות; זהירות בממון הזולת; איסור אכילת איבר מן החי, והקמת מערכת משפטית.

גויים שהתקרבו לקיום שבע המצוות ביקשו הדרכה למערכת-חיים מתאימה. הרבי מליובאוויטש הפנה זאת לפוסקי-הלכה. מן הנושאים שהועלו:

תפילה: חשוב שיתפללו לה' בכל יום על בריאותם ופרנסתם, ועל הצלחה בקיום מצוותיהם. בלשון פנייתם, יכולים לומר "אלוקי עולם" או "אלוקי כל בשר" (ואולי גם "אלוקי ישראל", אבל לא "אלוקינו").

חגים: לכאורה אפשר היה להציע להם לחגוג לפי הלוח העברי את ראש-השנה (בריאת האדם — "ידיע כל פעול כי אתה פועלת"), את מתן תורה (כי אז ניתנו גם מצוותיהם), ואולי גם את יום-ההולדת האישי (לציון תחילת תפקידו של אותו אדם בעולם); אך כל אלו לא באופן שיימנעו ממלאכה (בלב יהיו "גוי ששבת"), אלא רק לציון חגיגי של היום ותוכנו.

מקורות: רמב"ם הל' מלכים פ"ח-י. תו"ט אבות פ"ג מ"ד. שערי הלכה ומנהג, י"ד ס" כ. קובץ 'התקשרות', גיליון תסד עמ' 16.

פּוֹתְחִים שְׁנֵה עִם "שׁוֹלְחַן שֶׁבֶת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): 'יודאיקה', 1-700-704120

